

VADOVAS PO VOKIETIJOS FEDERACINES ŽEMES

Politinė santvarka – parlamentinė demokratinė respublika.
Vokietijos parlamentą sudaro dveji rūmai: aukštieji –
Bundesratas (69 nariai) Ir žemieji – Bundestagas (630 narių).

VOKIETIJOS FEDERACINĖ RESPUBLIKA

Vokietijos ekonomika –
viena iš
stipriausių
pasaulyje
(3-ia vieta)

84,7 mln.
gyventojų

kone 30 kartų
daugiau nei Lietuvoje

357 021 km²
plotas

apie 5,5 karto
didesnis už Lietuvos

Berlynas

sostinė

3,78 mln.

gyventojų Berlyne

daugiau nei visoje Lietuvoje

Vokiečių

kalba

Euras

valiuta

**Federacinė
parlamentinė
respublika**

Vokietijos parlamentą sudaro
dveji rūmai: aukštieji –
Bundesratas (69 nariai) ir
žemieji – Bundestagas (630 narių).

Vokietijos Federacinę Respubliką sudaro 16 federacinių žemių, 3 iš jų – federacinės žemės statuso miestai: Berlynas, Hamburgas, Brėmenas. Didžiausi miestai: Berlynas, Hamburgas, Miunchenas, Kelnas, Frankfurtas prie Maino.

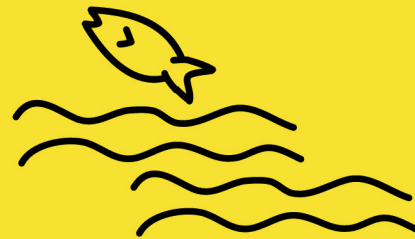
Meklenburgas– Pomeranija

>2000
ežerų

1 470 km

bendras kranto linijos ilgis

Meklenburgo – Pomeranijos federacinėje žemėje, įsikūrusioje Vokietijos šiaurės rytuose prie Baltijos jūros, tyvuliuoja daugiau nei 2 000 ežerų, o bendras jūros kranto ilgis siekia apie 1 470 kilometrų. Ši rečiausiai apgyvendinta Vokietijos žemė išsiskiria beribiais laukais ir miškais, gotikiniais mūriniais pastatais ir sena Hanzos miestų istorija. Joje įkurti 3 iš 16-os Vokietijos nacionalinių parkų, gausu gamtos ir biosferos rezervatų.

Šverinas

administracinis centras

23 173 km²

plotas (trečdalis Lietuvos!)

1,61 mln.

gyventojų

36 000 eurų

BVP vienam gyventojui
(2023 m. / 14 vieta)

Su Lietuva sieja

Greifsvaldo universitetas – viena seniausių Vokietijos ir Šiaurės Europos aukštųjų mokyklų, glaudžiai bendradarbiaujanti su Vilniaus ir Klaipėdos universitetais.

Žemę garsina

XIII a. Hanzos prekybos sąjungos miestai (Štralzundas, Greifsvaldas, Rostokas, Vismaras ir kt.) bei laivų statyklos.

Smėlio paplūdimių ir kreidos uolienos skardžių gausios Riugeno ir Uzedomo salos.

Kasparas Davidas Frydrichas, žymus XIX a. peizažų tapytojas.

Riugenas

didžiausia Vokietijos sala

340 km

Baltijos jūros kranto linija

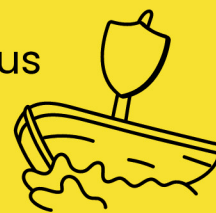
Autentiškos urbanistinės struktūros ir gotikinės architektūros Hanzos sąjungos miestai Vismaras ir Štralzundas įtraukti į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą.

Brandenburgas

Miškais, ežerai, Oderio ir Elbės upių baseinus jungiančiais laivybos kanalais bei rokoko stiliaus Sansusi rūmais turistus viliojanti retai apgyvendinta federalinė žemė.

Brandenbūrgē įsikūrusi Vokietijos sostinė – Berlynas, bet administracinis centras yra Potsdamas. Rokoko stiliaus Sansusi rūmai – nuo 1990 m. UNESCO pasaulio paveldo vertybė.

Potsdamas
administracinis centras

39 476 km²
plotas (trečdalis Lietuvos!)

2,57 mln.
gyventojų

38 000 eurų
BVP vienam gyventojui
(2023 m. / 13 vieta)

Su Lietuva sieja

Potsdamo konferencijoje (1945 m.) galutinai sutarta dėl Rytų Prūsijos (Mažosios Lietuvos) padalijimo.

Žemę garsina

Šnipų (Glienicke) tiltas ir Sansusi rūmai Potsdame.

Smidrai (Spargel) ir Šprėvaldo agurkai, marinuoti pagal ypatingą šio krašto receptūrą (saugoma ES geografinė nuoroda).

Ankstyvąją regiono istoriją liudijančios archeologinės vietovės ir senovinių įtvirtinimų liekanos.

Potsdamo Babelsbergo rajone – vokiškajame Holivude veikia garsi Vokietijos kino studija.

Brandenburgio miestelis Rühstädte, kuriame kasmet vasaroja gausybė gandrų, pelnė Europos gandrų sostinės titulą.

Brandenburgio Šprėvaldas – nuostabus miškingas kraštovaizdis, išvogtas daugybės vandens kelių, kuriais populiariu irstyti valtimis, baidarėmis ir grožėtis gamta.

Berlynas

3,87 mln.

gyventojų turinčiame metropolyje kasdien vyksta kone tūkstantis kultūrinių renginių: spektakliai 70-yje teatrų (iš jų net trys – operos), parodos, koncertai ar daugiakultūriai festivaliai.

Kūrybingumu, gyvenimo tempu ir atvirumu alsuojantis Berlynas – vienas iš įdomiausių ir gyvybingiausių Europos miestų. Turi Vokietijos federacinės žemės statusą.

Berlynas
administracinis centras

892 km²
plotas

3,66 mln.
gyventojų

51 000 eurų
BVP vienam gyventojui
(2023 m. / 6 vieta)

Žemę garsina

Pergalės deivės Viktorijos kolona (Siegessäule) ir Brandenburgo vartai – taikos ir vienybės simboliai.

Berlyno populiariausiu greitojo maisto patiekalu tapusios dešrelės su kariu (currywurst) – jų receptą 1949 m. sugalvojo Herta Heuwer.

Döner kebab – kepti mėsos griežinėliai su daržovėmis. Iš Turkijos kilusį patiekalą nuo 1970 m. Vokietijoje išpopuliarino turkai imigrantai, jis simbolizuoja Vokietijos ir Turkijos virtuvių sintezę.

Zoologijos sodas, kuriame gyvena daugiausia pasaulyje gyvūnų rūšių. Berlyne yra net du zoologijos sodai!

„Skraiduoliu“ pramintas Otas Lilientalis – vokiečių aviacijos pradininkas, pirmasis pasaulyje sėkmingai išbandęs sklandytuvą.

Berlyne gimusi Marlena Dytrich – XX a. Vokietijos ir Amerikos dainininkė ir aktorė, savo laikmečio ikona.

Su Lietuva sieja

Tarpukariu Lietuvos diplomatai Berlyne telkė paramą nepriklausomos Lietuvos idėjai.

1965 m. Berlyne įsteigta lietuvių bendruomenė.

2017 m. Berlyne prof. L. Mažylis surado Vasario 16-osios aktą. Vokietijos užsienio reikalų ministerijos politiniame archyve aktas yra saugomas iki šiol.

Kone 30 metų (1961–1989) Berlynas buvo padalintas į Rytų (priklausė komunistinei VDR) ir Vakarų (priklausė VFR). Šaltojo karo simboliu tapusi Berlyno siena per miestą driekėsi 45 kilometrus.

Berlynas – daugiakultūris miestas, jame gyvena daugiau nei 190 tautybių atstovai.

Saksonija

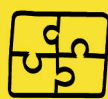
Plaueno nériniai, Meiseno porcelianas ar Glashiutės laikrodžiai – amato meistrystė ir nagingumas, išgarsinęs Saksoniją visame pasaulyje.

Saksonija – tankiausiai apgyvendinta rytinės Vokietijos dalies žemė. Plaueno nériniai, Meiseno porcelianas ar Glashiutės laikrodžiai, – amato meistrystė ir išradingumas, išgarsinęs Saksoniją visame pasaulyje. Vietos gyventojai savo žemę vadina Florencija prie Elbės, nes Dresdenas jaukiai įsikūręs pačioje Elbės slėnio širdyje, jame puikuoja vieni gražiausių renesanso ir baroko epochos pastatų.

Dresdenas
administracinis centras

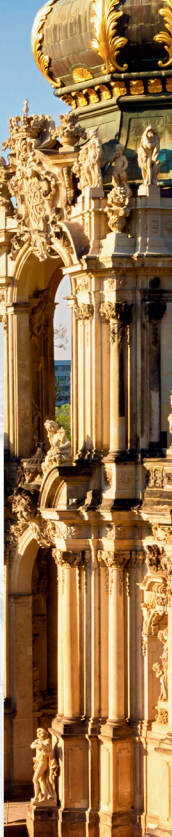
18 413 km²
plotas (3,5 karto mažesnis už Lietuvą!)

4,1 mln.
gyventojų

38 000 eurų
BVP vienam gyventojui
(2023 m. / 12 vieta)

Žemę garsina

Įspūdingi Cvingerio rūmai, Frauenkirche bažnyčia su barokiniu kupolu, šio miesto karalių istoriją sauganti Dresdeno pilis.

Johanas Sebastianas Bachas – vienas garsiausių baroko epochos kompozitorių. Jo pasaulietinės ir religinės muzikos šedevrai darė didžiulę įtaką vėlesnei muzikos raidai.

Vienas iš didžiausių XIX a. Leipcigo (Tautų) mūšis. Jame sutriuškinta Napoleono armija, Prancūzija prarado visų teritorijų į rytus nuo Reino kontrolę.

„Trabant“ automobiliai – vienas iš buvusios Rytų Vokietijos simbolių. Jų korpusas gamintas iš plastiko, sutvirtinto medvilnės atliekomis. Dar gamybos laikotarpiu (1964–1990) mašinos jau buvo „senamadiškos“, o dabar jos tapo kolekcinėmis.

Chemnicas – 2025 m. Europos kultūros sostinė.

Su Lietuva sieja

Saksonijos kurfiurstas Augustas II – XVII–XVIII amžių sandūroje buvo Abiejų Tautų Respublikos valdovas.

4000 saksų samdinių, vadinamųjų saksų savanorių, 1919 m. kartu su lietuviais kovojo prieš bolševikus.

Saksonijoje gyvenanti unikali tautinė grupė – sorbai, kaip ir lietuviai, šv. Velykų neįsivaizduoja be margučių ir jų ridenimo.

Leipcigo muzikos konservatorijoje studijavo M. K. Čiurlionis.

Melitta Bentz 1908 m. Dresdene **išrado kavos filtrą.**

Saksonija, ypač Dresdenas, garsėja savo **Kalėdų mugėmis.**

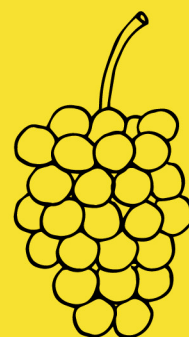
Iš Saksonijos yra kilęs tradicinis vokiškas kalėdinis pyragas (vok. Stollen). Jis išgarsėjo Dresdeno kalėdiniame „Striezelmarkt“ turguje.

Saksonija– Anhaltas

Regiono kraštovaizdį puošia vaizdingi **Elbės upės šlaitai**, **romantiški vynuogynai**, **pasaulio kultūros paveldo objektai**.

Saksonija–Anhaltas – daugiausiai iš visų rytinių Vokietijos žemių pritraukianti tiesioginių užsienio investicijų. Kartu su Saksonija ir Tiuringija ši žemė sudaro vidurio Vokietijos ekonominį regioną (Mitteldeutschland).

Magdeburgas
administracinis centras

2,2 mln.
gyventojų

20 445 km²
plotas (3 kartus
mažesnis už Lietuvą!)

36 000 eurų
BVP vienam gyventojui
(2023 m. / 16 vieta)

Saksonijos–Anhalto gyventojai **keliasi 6:39 val. ryto** (vidutiniškai devyniomis minutėmis anksčiau nei vidutinis vokietis).

Saksonijos–Anhalto žemėje daugiausia UNESCO pasaulio paveldo objektų. Tai – **Vokietijos kultūros ir istorijos centras**.

Žemę garsina

Vitenbergas – Martino Liuterio, vokiečių teologo, krikščionybės reformatoriaus, protestantizmo (liuteronybės) pradininko, gimtinė ir veiklos vieta.

Bauhausas – XX a. pradžioje Vokietijoje kilęs moderniojo meno, dizaino ir architektūros judėjimas. Bauhauso stiliaus pagrindas – funkcionalumas, konstruktyvizmas.

Georgas Frydrichas Hendelis (1685–1759) – baroko kompozitorius, sukūręs plačiai žinomų operų, oratorijų ir instrumentinių kūrinių, padariusių didelę įtaką klasikinės muzikos raidai.

Harco kalnai, kuriuose vyksta Valpurgijos naktys – raganų susibūrimo festivaliai. Tai tūkstantį metų siekianti pagoniška tradicija.

Su Lietuva sieja

Quedlinburgo analuose 1009 m. pirmą kartą buvo paminėta Lietuva, tiksliau – Lietuvoje nužudytas vienuolis Brunonas, katalikybės rytinėje Europos dalyje skleidėjas.

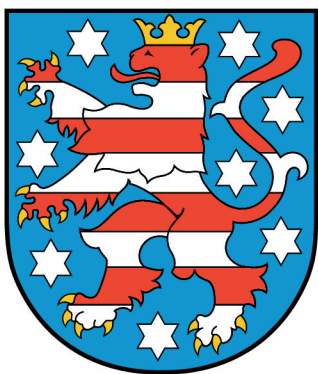
Magdeburgo teisė – seniausia miestų savivaldos teisė, susiformavusi XIII a., apibrėžusi tokias miestiečių luomo teises kaip turto perleidimas, atsakomybė už nusikaltimus, prekybos ir amatų taisyklės ir kt. Magdeburgo teisę Lietuvoje pirmieji gavo Vilnius, Kaunas ir Trakai.

Dresdno Cvingerio rūmuose, Saksonijos valdovų eisenos freskoje (Fürstenzug), pavaizduotas Lietuvos herbas – Vytis.

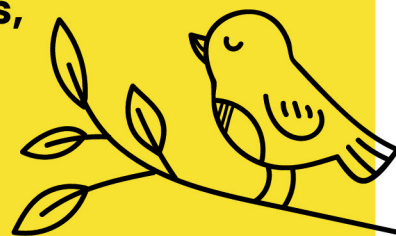
XVI a. viduryje Vitenberge gyvenęs Lukas Kranachas nutapė žymiąją Jogailaičių šeimos portretų seriją.

Tiuringija

Žalioji Vokietijos širdis,
garsėjanti nuostabiais
kraštovaizdžiais ir
viduramžių pilimis.

Vidurio Vokietijoje įsikūrusi Tiuringija, vadinama žaliaja Vokietijos širdimi, gali pasigirti nuostabiais kraštovaizdžiais ir viduramžių pilimis. Veimaro miestas – vokiečių klasicizmo lopšys, jame gyveno Gėtė ir Šileris. Tiuringijos sostinė Erfurtas puikuoja išsaugotu viduramžių senamiesčiu ir įspūdinga Erfurto katedra. Tiuringijoje susipina kultūrinis paveldas, vaizdinga gamta ir gyvos tradicijos.

Erfurtas
administracinis centras

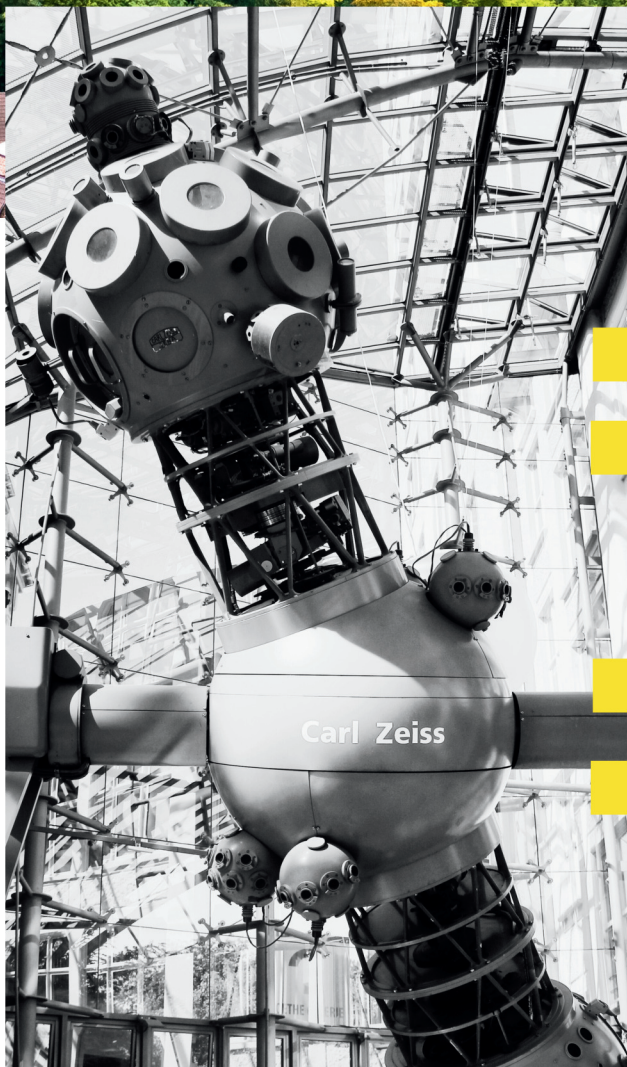
16 172 km²
plotas

2,13 mln.
gyventojų

36 000 eurų
BVP vienam gyventojui
(2023 m. / 16 vieta)

Su Lietuva sieja

Vilnius ir Erfurtas yra miestai partneriai.

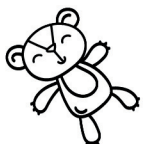
LDK laikais studentai mokytis vykdavo į Erfurto universitetą.

Žemę garsina

Jenos miesto optikos pramonė.

Bendrovės „Carl Zeiss“ ir „Schott“ reikšmingai prisidėjo prie optikos inžinerijos plėtros.

Šioje žemėje yra keletas didingų pilių – pavyzdžiui, Vartburgo pilis, kurioje Martinus Liuteris į vokiečių kalbą vertė Bibliją. Pilis įtraukta į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą.

Frydrichas Frėbelis čia atidarė pirmąjį pasaulyje vaikų darželį.

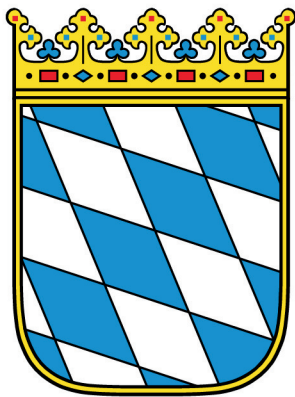
Tiuringijoje gyvos muzikos festivalių ir kultūros renginių tradicijos.

Itin žymūs Bacho festivalis Leipcige ir Rudolštate vykstantis folkloro muzikos festivalis.

Tiuringija garsėja nuostabiais gamtos draustiniais ir pėsčiųjų takais. Itin žinomas Tiuringijos miškas ir per jį nusidriekęs Renšteigo pėsčiųjų takas – 169,3 km ilgio maršrutas per gražiausius kraštovaizdžius.

Bavarija

Bavarijoje vyksta vienas didžiausių pasaulio renginių – **Miuncheno „Oktoberfest“ festivalis.**

Linksmi ir atsipalaidavę, kartais – šiek tiek užsispyrę bavarai itin brangina savo tradicijas. Viename didžiausių pasaulio renginių – Miuncheno „Oktoberfest“ festivalyje turistai ir vietos gyventojai dažnai apsivelka tradicinius kostiumus: vyrai – odines kelnes su petnešomis (vok. Lederhose), moterys – sukneles su prijuoste (vok. Dirndl). Vokietijos pietryčiuose įsikūrusi Bavarija taip pat garsėja automobilių, inžinerijos ir elektronikos pramone.

Miunchenas
administracinis centras

71 551 km²
plotas (beveik kaip Lietuvos)

13,37 mln.
gyventojų

57 000 eurų
BVP vienam gyventojui
(2023 m. / 2 vieta)

Miunchene įsikūręs vienas žinomiausių Vokietijos futbolo klubas „Bayern“.

Bavarai ypač mėgsta baltąsias dešreles ir kvietinį alų.

Noišvanšteino pilis – viena garsiausių ir įspūdingiausių pasaulyje, beje, tapusi Miegančiosios gražuolės pilies Disneilende prototipu.

Bavarija – popiežiaus **Benedikto XVI** gimtinė.

BMW būstinė įsikūrusi Bavarijos sostinėje Miunchene, o „Audi“ – Ingolštate.

Kasmet vyksta Miuncheno saugumo konferencija, kurioje valstybių, įmonių, institucijų ir įvairių organizacijų atstovai aptaria geopolitinius iššūkius ir saugumo politikos aktualijas.

Žemę garsina

Tradiciniai Niurnbergo meduoliai, kurių skanaujama Advento laikotarpiu ir per Šv. Kalėdas.

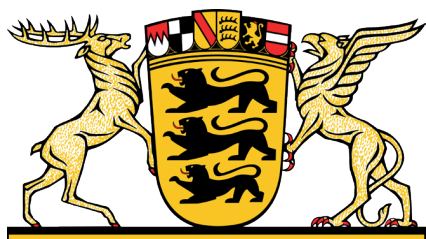
Alpių kraštovaizdžiai, slidinėjimo kurortai ir pėsčiųjų žygių takai.

Kiekvieną rudenį vykstantis „Oktoberfest“ festivalis, kuriame ragaujamas vietos gamintojų alus, užkandamas vokiškais riestainiais – preceliais, karkomis ir kitais tradiciniais patiekalais, skamba tradicinė muzika, rengiami įvairūs žaidimai ir pramogos.

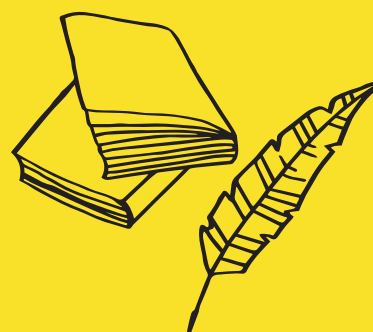
Richardas Štrausas – Miunchene gimęs vokiečių kompozitorius, dirigentas, kūręs kone visų žanrų muziką. Ypač išgarsėjo jo simfoninės poemos ir operos.

Badenas– Viurtembergas

Išlaidos moksliniams tyrimams siekia **> 5 % BVP** (Lietuvoje – apie 1,07 % BVP).

Badenas–Viurtembergas – tai margas kalnų, miškų, derlingų aukštumų, žalių pievų, ežerų ir pelkių kraštovaizdis. Čia plyti didžiausias Vokietijos vientisas miškas, vadinamas Juoduoju. Badene–Viurtemberge pagaminama daug aukštos pridėtinės vertės pramonės produktų.

Štutgartas
administracinis centras

11,28 mln.
gyventojų

35 752 km²
plotas (dukart mažesnis už Lietuvos, bet gyventojų kone 4 kartus daugiau)

54 000 eurų
BVP vienam gyventojui (2023 m. / 5 vieta)

Su Lietuva sieja

Vilhelmas Karlas fon Urachas, Vokietijos valstybės veikėjas, kuriam 1918 m. Lietuvos Taryba pasiūlė tapti Lietuvos karaliumi Mindaugu II. Šis pasiūlymas tų pačių metų pabaigoje buvo atšauktas.

Baden Badeno mieste 1948 m. įvyko laisvos Lietuvos idėjų palaikančių išėivijos organizacijų susitikimas. Jame sutarta įsteigti Vyriausiąjį Lietuvos išlaisvinimo komitetą, koordinuosiantį Lietuvos laisvinimo veiklą Lietuvoje ir užsienyje.

Baronas Wolfgangas von Stetas – Lietuvos garbės konsulas Badeno–Viurtembergo žemėje, „Vilko vaikų“ draugijos narys ir ilgametis Bundestago santykių su Baltijos šalimis parlamentinės grupės pirmininkas.

Žemę garsina

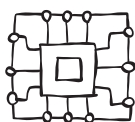
Universitetai ir tyrimų centrai – jų daugiau nei 100. Keturi iš dešimties geriausių Vokietijos universitetų įsikūrę Badene–Viurtemberge.

Automobilių „Mercedes“ ir „Porsche“ gamintojų būstinės Štutarte.

Hermanas Hesė, vokiečių rašytojas, vienas žymiausių XX a. pirmosios pusės intelektualiosios prozos kūrėjų. Žymiausi jo kūriniai – „Stepių Vilkas“, „Sidharta“, „Demianas“.

Nuo XVII a. gaminami laikrodžiai su gegutėmis.

Baden Badeno miesto karštosios versmės, kurios, tikima, turi gydomųjų savybių.

Vienas inovatyviausių pasaulio regionų.

2020 m. Europos inovacijų indekse Badenas–Viurtembergas užėmė pirmąją vietą.

Saulėtų valandų per metus Badene–Viurtemberge

daugiau nei kitose Vokietijos žemėse.

Reino kraštas – Pfalcas

Pati miškingiausia
Vokietijos
federacinė žemė –
> 42 %
jos teritorijos
užima miškai.

Reino kraštas–Pfalcas – svarbiausias Vokietijos vynuogynų regionas. Čia užauginama du trečdaliai visų Vokietijos vynuogių. Didelę įtaką šios žemės architektūrai ir kultūrai padarė Prancūzija ir Italija. Po II pasaulinio karo ši žemė buvo viena skurdžiausių, bet XX a. pabaigoje ekonomikos augimo tempais pralenkė kitas žemes.

Maincas

administracinis centras

4,16 mln.

gyventojų

19 647 km²

plotas (dukart mažesnis už Lietuvos, bet gyventojų kone 4 kartus daugiau)

42 000 eurų

BVP vienam gyventojui (2023 m. / 9 vieta)

Žemę garsina

Chemijos, farmacijos ir mechanikos inžinerijos pramonė.

Mainco miestas – spausdinimo mašinos išradėjo Johano Gutenbergo gimtinė. Čia jis atspaudė pirmąją Bibliją, tapusią spausdintų knygų pirmtake.

Tryras – nedidelis miestelis Vokietijos pietryčiuose. Teigiama, jog tai – seniausias Vokietijos miestas, gyvuojantis daugiau nei 2 000 metų, garsėjantis savo istorine architektūra.

Čia pagaminama **daugiausia vyno visoje Vokietijoje.**

Iš šimto mažiausių Vokietijos kaimų 72 yra šioje žemėje, tarp jų – ir Dierfeldas, kuriame 2022 m. registruoti **devyni gyventojai.**

Šioje žemėje išlikę daugiausia **Vokietijoje istorinių romėnų statinių.**

Bad Diurkheimo mieste kasmet rugsėjį vyksta didžiausias pasaulyje vyno festivalis: ragaujamas vynas, regiono patiekalai, rengiami atrakcionai. Miestas taip pat garsėja didžiausia pasaulyje vyno statine, kurioje veikia restoranas.

Hesenas

Itin gausu tarptautinių finansų įstaigų, todėl Frankfurtas prie Maino dažnai vadinamas

Europos finansų sostine.

Heseno žemė driekiasi nuo Zauerlando regiono šiaurėje iki Odenvaldo pietuose. Žemės centras – Vysbadenas, vilų ir vyno miestas. Šią žemę garsina Frankfurtas prie Maino – Europos Centrinio Banko ir Vokietijos Bundesbanko būstinė, Europos finansų institucijų priežiūros centras. Mieste itin daug tarptautinių finansinių įstaigų, todėl Frankfurtas prie Maino dažnai vadinamas Europos finansų sostine. Jame veikia didžiausias Vokietijos ir vienas didžiausių Europos oro uostų. Svarbi Heseno ekonomikai automobilių ir mechanikos inžinerijos, chemijos ir elektrotechnikos pramonė.

Vysbadenas
administracinis centras

6,39 mln.
gyventojų

21 114 km²
plotas

55 000 eurų
BVP vienam gyventojui
(2023 m. / 4 vieta)

Su Lietuva sieja

1946 m. kovo 4 d. – oficiali Lietuvių tremtinių bendruomenės įkūrimo diena. Hanau stovykloje susirinkę tremtinių atstovai priėmė Lietuvių tremtinių bendruomenės statutą ir išrinko 9 narių komitetą.

Hüttenfeldo mieste nuo 1950 m. veikia Vokietijos lietuvių bendruomenės įkurta Vasario 16-osios gimnazija. Joje iki šiol lietuvių kilmės mokiniai gali laikyti lietuvių kalbos brandos egzaminą.

Vokietijos lietuvių bendruomenei (VLB) priklausanči Renhofo pilsis Hiutenfelde įsigyta už pasaulio lietuvių suaukotas lėšas. Pilyje įsikūrusi VLB administracija, Lietuvių kultūros institutas, VLB archyvai, kelios Vasario 16-osios gimnazijos klasės.

2011 m. spalio 19 d. pasirašytas Lietuvos Seimo ir Heseno Landtago bendradarbiavimo memorandumas.

2023 m. „Rheinmetall“ paskelbė Baisogaloje statysiantys šaudmenų gamyklą.

Žemę garsina

Broliai Grimai – pasakų kūrėjai, gimę 25 km nuo Frankfurto prie Maino esančiame Hanau mieste. Jie sukūrė daug visiems gerai žinomų pasakų, pavyzdžiui, „Hansas ir Grytutė“, „Princas varlius“, „Pelenė“, „Raudonkepuraite“ ir kt.

„Opel“ automobiliai – Hesene įsikūrusi jų būstinė.

Johanas Volfgangas Gėtė, poetas, rašytojas, teatro pjesių kūrėjas, gimęs 1749 m. Frankfurte prie Maino, laikomas įtakingiausiu vokiečių kalba kūrusiu rašytoju.

Frankfurte prie Maino kasmet vyksta

didžiausia pasaulio

knygų mugė,

pritraukianti daugybę leidyklų ir šimtus tūkstančių lankytojų.

1949 m.

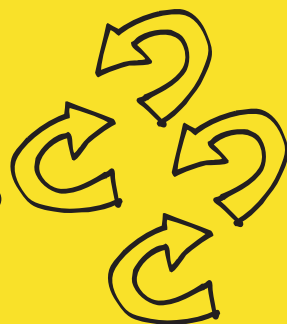
Frankfurtą prie Maino norėta paskelbti Vokietijos Federacinės Respublikos sostine, galiausiai pasirinkta Bona.

Saro kraštas

Per pastaruosius
200 metų
keturis kartus ėjo iš
rankų į rankas: buvo
tai Prancūzijos, tai
Vokietijos teritorija.

Vokietijos Federacinei Respublikai priklauso nuo 1957 m. Prieš tai ji keturis kartus ėjo iš rankų į rankas: buvo tai Prancūzijos, tai Vokietijos teritorija. Jos politinis ir ekonominis centras – sostinė Sarbriukenas. Saro krašto gyventojai savo regioną vadina pasaulio informatikos sostine, jame daugybė garsių mokslo įstaigų.

Sarbriukenas
administracinis centras

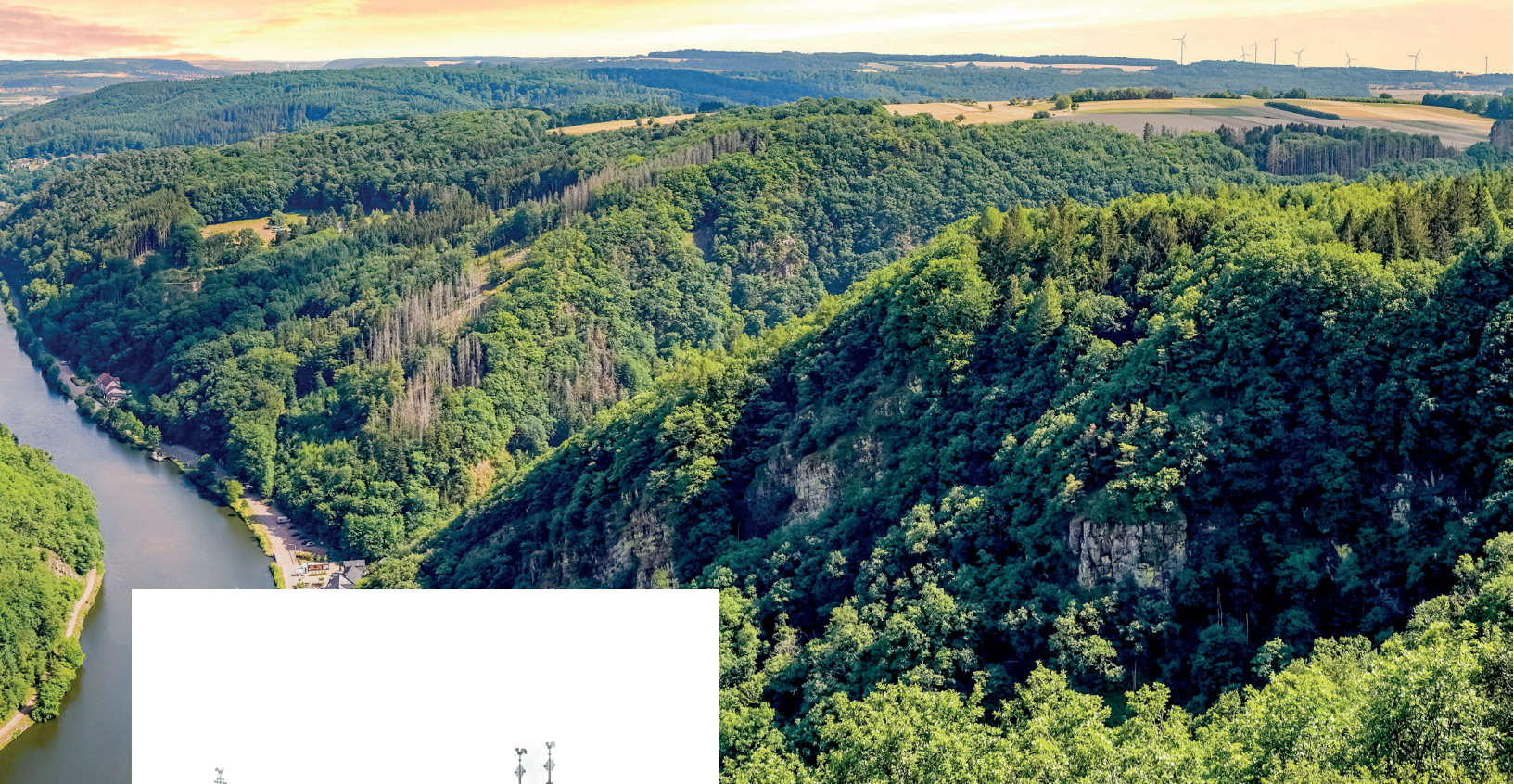
1 mln.
gyventojų

2 570 km²
plotas

41 617 eurų
BVP vienam gyventojui
(2023 m. / 10 vieta)

Žemę garsina

Vynas, ypač baltasis rislingas, gaminamas iš „Riesling“ veislės vynuogių, auginamų stačiuose Saro upės šlaituose. Itin palankios sąlygos lemia puikią vyno kokybę.

Olimpinėse 1952 m. žaidynėse Saro krašto olimpinė komanda dalyvavo kaip savarankiška komanda. Ją sudarė 36 sportininkai (31 vyras ir 5 moterys).

Anglių ir plieno pramonė.

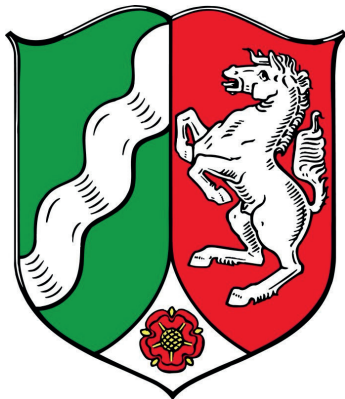
Kadangi Saras yra šalia sienos su Prancūzija ir ilgą laiką buvo jos sudėtinė dalis, jaučiama didelė Prancūzijos įtaka šios federacinės žemės virtuvei, architektūrai ir tradicijoms.

Liepos 4 d. rengiamas Saro krašto išlaisvinimo festivalis, skirtas paminėti po II-ojo pasaulinio karo Prancūzijos valdytos žemės grįžimą į Vokietijos sudėtį. Festivalio metu vyksta paradai, fejerverkai, įvairūs renginiai.

1955 m. spalio 23 d. surengtas referendumas dėl Saro krašto ateities. Saro kraštas galėjo tapti savarankiška, Europos Sąjungos prižiūrima valstybe. Kadangi 67,7 % rinkėjų tam nepritarė, tad Saro kraštas prisijungė prie Vokietijos.

Šiaurės Reinas– Vestfalija

Šiaurės Reino–
Vestfalijos žemėje yra
daugiausia
šalies
gyventojų.

Nuo anglių ir plieno pramonės iki aukštųjų technologijų, mados ir teatro: Šiaurės Reine–Vestfalijoje susitelkę daugiausiai Vokietijos gyventojų. Tai – didžiausia pramoninė Vokietijos teritorija, kultūros ir mokslinių tyrimų centras. Joje yra tankiausias Europoje mokslo įstaigų tinklas. Greta Niujorko ir Paryžiaus, UNESCO šią Vokietijos žemę įvardijo vienu svarbiausių pasaulio kultūros regionų.

Diuselдорfas
administracinis centras

18,4 mln.
gyventojų

34 083 km²
plotas

46 000 eurų
BVP vienam gyventojui
(2023 m. / 7 vieta)

Su Lietuva sieja

Duisburgas – vienas seniausių Vilniaus miestų partnerių. Bendradarbiavimo sutartis pasirašyta 1985 m.

Tarp Kauno ir Duisburgo kursuoja krovininis traukinys, lietuviškam verslui tai – dar vienas būdas patekti į Vakarų Europos rinkas.

Detmolde gyveno ir mirė lietuvių mąstytojas ir rašytojas Vydūnas.

Bonoje 1993–2022 m. buvo leidžiamas metraštis apie Lietuvą bei vokiečių ir lietuvių santykius. Jame publikuota daug straipsnių apie Mažąją Lietuvą, supažindinama su Lietuvos kultūra ir istorija.

Žemę garsina

Bonos miestas, 1949–1990 m. buvusi Vakarų Vokietijos, o iki 1999 m. – suvienytos Vokietijos sostinė.

Į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą įtraukta Kelno katedra – vienas iš įspūdingiausių gotikos pastatų, pasižymintis didinga architektūra ir įmantriomis detalėmis.

Karolingų dinastijos pradininkas Karolis Didysis, vienas iškiliausių Vakarų pasaulio valdovų, rezidavęs Achene ir palaidotas Acheno katedroje.

Reino uostai Dortmundas, Diuseldorfas ir Duisburgas.

Juoda ruginė duona, kildinama iš šio regiono, rašytiniuose šaltiniuose minima nuo XV a. vidurio. Duona čia kepama garo krosnyje 16–20 valandų, dėl to jos pluta minkšta.

Josephas Beuysas (Boisas) – skulptorius avangardistas ir performansų meistras, Fluxus judėjimo narys.

Šioje žemėje sukuriama maždaug penktadalis

Vokietijos BVP,

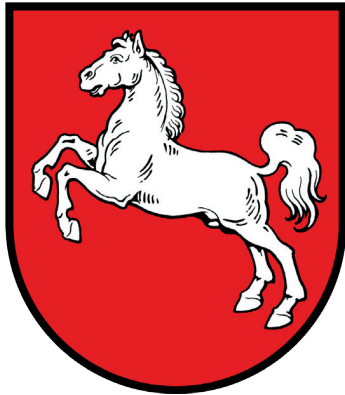
todėl ekonominiu požiūriu tai – vienas stipriausių Europos regionų.

Šiaurės Reinas–Vestfalija garsėja nuotaikingais karnavalais.

Karnavalų sezono metu Kelnas, Diuseldorfas, Achenas ir kiti miestai atgyja: rengiami paradai, puošiamasi kostiumais, skamba švenčių muzika.

Žemutinė Saksonija

Svarbiausia pramonės šaka –
automobilių pramonė.

Įvairovė, tradicijos ir naujovių dvasia: Žemutinė Saksonija, antra didžiausia Vokietijos federacinė žemė, driekiasi nuo Borkumo salos Šiaurės jūroje iki Harco kalnų. Jos centras – Hanoveris, kurį supa Liuneburgo miškai, nacionaliniai parkai ir derlingiausi Vokietijos laukai. Du trečdaliai Žemutinės Saksonijos plotų yra naudojami žemės ūkiui, o svarbiausia pramonės šaka – automobilių pramonė.

Hanoveris
administracinis centras

8,14 mln.
gyventojų

47 618 km²
plotas

45 000 eurų
BVP vienam gyventojui
(2023 m. / 8 vieta)

Su Lietuva sieja

Liuneburge įsikūręs Šiaurės Europos vokiečių kultūros ir istorijos institutas.

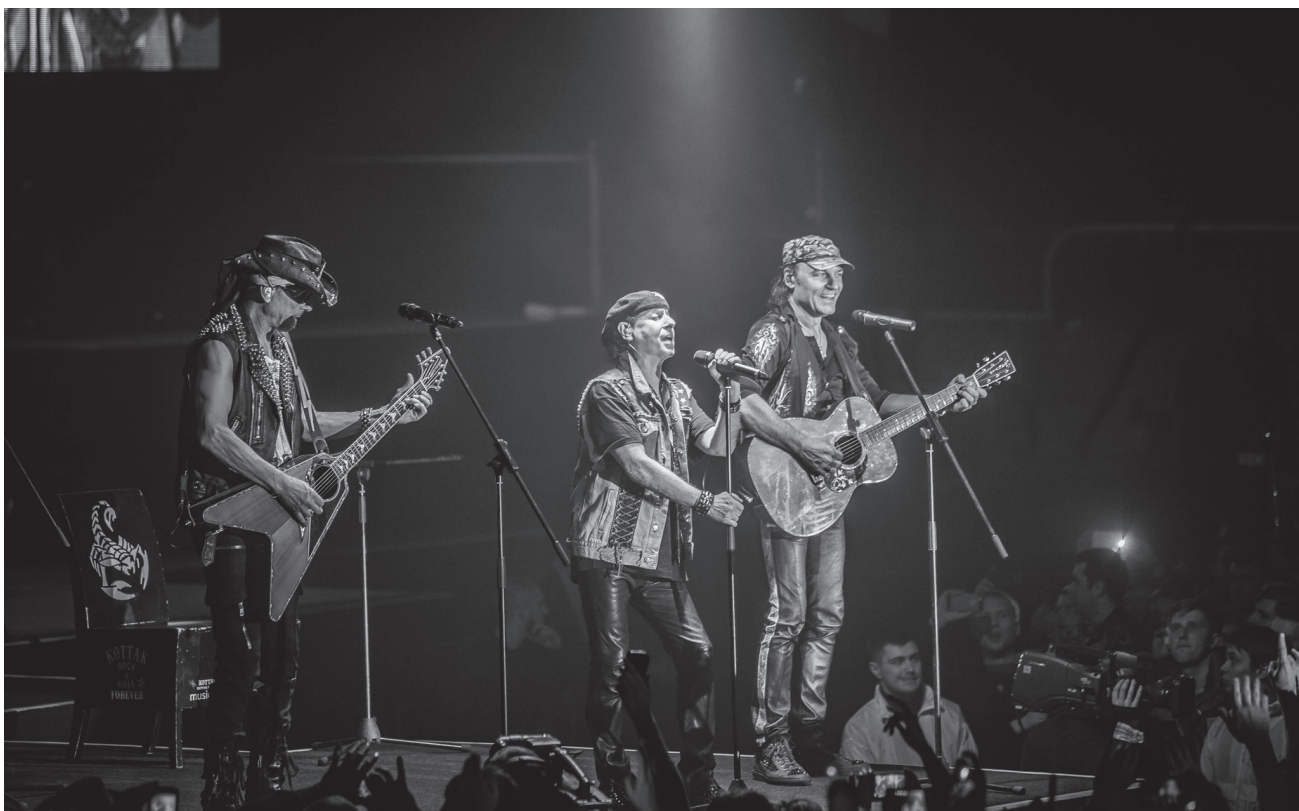

Žemę garsina

Liuneburgo aukštapelkė – didžiulis vaizdingas viržynas.

Iš Hanoverio kilusi sunkiojo roko grupė „Scorpions“.

Brėmenas

Šį federalinės žemės statusą turintį miestą išgarsino brolių Grimų pasaka apie asilą, šunį, katiną ir gaidį

„Brėmeno muzikantai“.

Laisvasis Hanzos miestas Brėmenas – federacinė žemė Vokietijos šiaurės vakaruose. Žemę sudaro Brėmeno ir Bremerhafeno miestai. Brėmenas – vienas vaizdingiausių Vokietijos miestų, garsus savo turtingu jūriniu paveldu ir istoriniu vaidmeniu Hanzos sąjungoje. Bet labiausiai jį išgarsino brolių Grimų „Brėmeno muzikantai“. Įspūdinga į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą įtraukta miesto rotušė bei siauros, vingiuotos viduramžiško šnoro (Schnoorviertel) kvartalo gatvelės.

Brėmenas

administracinis centras

0,7 mln.

gyventojų

404 km²

plotas

57 000 eurų

BVP vienam gyventojui
(2023 m. / 3 vieta)

Su Lietuva sieja

XIX a. viduryje Brėmenas buvo pagrindinė tarpinė į JAV emigruojančių lietuvių stotelė.

Žemę garsina

Brėmeno ir Bremerhafeno uostai – vieni svarbiausių Vokietijos ir Europos jūrų uostų.

Povandeninių laivų bunkeris „Valentin“ – išlikęs lyg simbolis vienas didžiausių nacistinės Vokietijos karinių projektų.

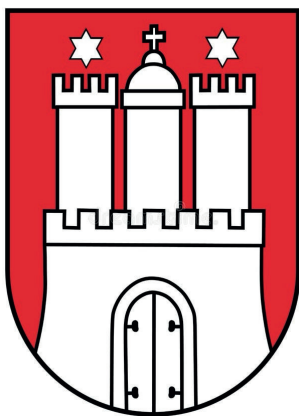
Į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą įtraukta viduramžių riterio, Brėmeno miesto globėjo Rolando kolona, simbolizuojanti Brėmeno laisvę ir nepriklausomybę.

Brėmenas – pirmaujantis kosmoso inovacijų miestas, čia įsikūrusi bendrovė „Airbus“ ir Europos kosmoso agentūra (EKA).

Nuo 1035 m. Brėmene rengiama seniausia Vokietijos mugė, kurioje gausu atrakcionų, meninių pasirodymų, jos metu organizuojamas didžiulis paradas, siūloma paragauti įvairiausio maisto.

Hamburgas

Per daugybę Hamburgo
kanalų ir vandens kelių
nutiesta kone

2 300 tiltų -
daugiau nei Venecijoje,
Amsterdame ir Londone
kartu paėmus.

Hamburgas – antras didžiausias Vokietijos miestas ir didžiausias šalies jūrų uostas, šalies tarptautinės prekybos vartai į platųjį pasaulį. Miestą garsina gražūs kanalai, istorinis Špaiherštato (sandėlių) rajonas ir moderni Elbės filharmonijos koncertų salė. Hamburge daug parkų ir du ežerai – didelį Alsterio ežerą rasime pačiame miesto centre. Mieste itin gausu muzikos ir meno renginių.

Hamburgas
administracinis centras

1, 89 mln
gyventojų

755 km²
plotas

80 000 eurų
BVP vienam gyventojui
(2023 m. / 1 vieta)

Su Lietuva sieja

Klaipėdos ir Hamburgo uostai glaudžiai bendradarbiauja logistikos, žaliosios uostų plėtros ir kitose srityse, skatindami tvarų krovinių judėjimą Europoje.

Žemę garsina

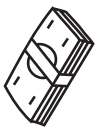

Pirmasis Advento vainikas, sukurtas Hamburge 1839 m. Iš pradžių jame būdavo degama tiek žvakių, kiek advento dienų, bet vėliau žvakių liko tik keturios.

Šv. Mykolo bažnyčios bokšte įtaisytas didžiausias Vokietijos laikrodis. Keturių jo rodyklių skersmuo siekia net aštuonis metrus.

Elbės filharmonija, pasižyminti išskirtine akustika ir unikalia architektūra. Ji pripažinta pasaulinio garso kultūros paminklu.

Sumuštiniai su žuvimi „Fischbrötchen“. Jais 2023 m. per valstybinį vizitą Vokietijos kancleris O. Scholzas vaišino Prancūzijos prezidentą E. Macroną.

Didžiausias Vokietijoje vidutinis mėnesio atlyginimas –
4 127 EUR
(2023 m.)

Špaiherštatas – didžiausias pasaulyje sandėlių rajonas, kurio visi pastatai stovi ant medinių polių. Įtrauktas į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą.

Šlėzvigas– Holšteinas

Didžiausias pasaulyje
buriavimo renginys –
**Kylio
regata.**

Šlėzvigas–Holšteinas – siauriausia Vokietijos žemė. Svarbiausios Šlėzvigo–Holšteino pramonės šakos yra medicinos technologijų, informacinių bei ryšio technologijų ir jūrų pramonė.

Kylis
administracinis centras

2,95 mln.
gyventojų

15 763 km²
plotas

40 000 eurų
BVP vienam gyventojui
(2023 m. / 11 vieta)

Su Lietuva sieja

Tarp Klaipėdos ir Kylio reguliariai kursuoja keltai.

Iš čia kilęs Tomas Manas – vienas garsiausių XX a. Vokietijos rašytojų, Nobelio literatūros premijos laureatas. Pakerėtas Nidos grožio, 1930 m. čia įsirengė vasarnamį ir jame praleido ne vieną vasarą. Šiame name dabar veikia Tomo Mano muziejus.

Žemę garsina

Helglando sala Šiaurės jūroje, 60 km nuo Vokietijos kranto.

Pagal vieną iš legendų, marcipanas, manoma, kilo iš Liubeko, kai 1407 m. neužderėjus javams Senatas nurodė vietos kepėjams duoną kepti iš migdolų miltų.

Šiaurės ir Baltijos jūras jungiantis vienas judriausių pasaulio dirbtinių vandens kelių – Kylio kanalas.

Baltijos jūra. Įvairūs pakrančių kraštovaizdžiai, išvystyta jūrinė ekonomika: nuo laivų statybos iki žvejybos bei didelių buriavimo renginių.

Šlėzvigė–Holšteine gausu daniško kultūrinio paveldo. Regione gyvena danų tautinė mažuma, yra dvikalbių gatvių ženklų. Dalį Šlėzvigė–Holšteino nuo XII amžiaus iki pat XX a. pradžios valdė danai (vikingai).

Daugybė vėjo jėgainių, įkinkusių stiprius pakrančių vėjus, gamina žaliąją elektros energiją ir mažina Vokietijos priklausomybę nuo iškastinio kuro.

Užrašams

A series of horizontal dotted lines for writing.

Užrašams

A series of horizontal dotted lines for writing.

Sekite Užsienio reikalų ministeriją socialiniuose tinkluose:

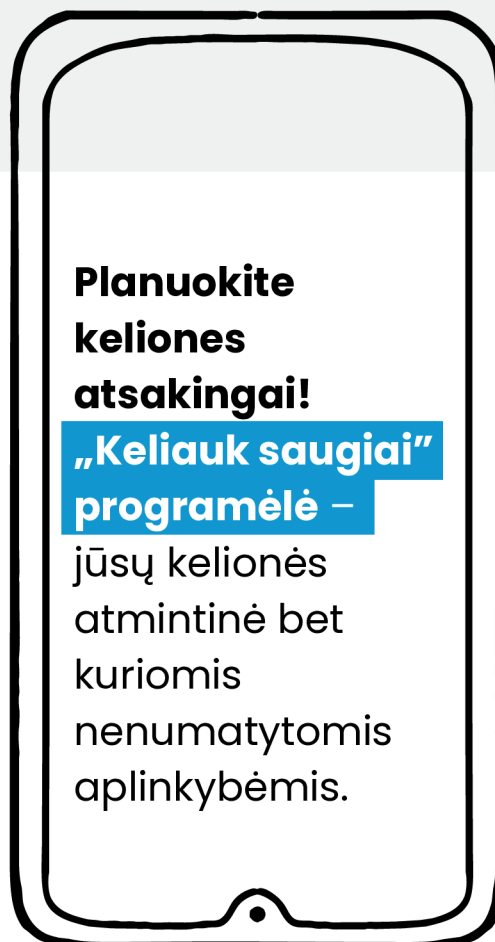
**Sekite Užsienio reikalų
ministerijos naujienas
ministerijos tinklalapyje:**

iOS

Android

© LR užsienio reikalų ministerija, 2025 m.

Leidinio kūrybinė komanda:

Laimonas Talat-Kelpša
Martynas Lukoševičius
Gytė Radvilaitė
Vilijus Samuila
Vilija Kruopienė

Saulius Kalvelis
Vaidotas Karvelis
Rimgailė Jankauskienė
Ieva Čepaitė

Dizaineriai:

Marija Grumblienė
Erikas Pauliukonis

